

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Georgii Adami Struvii jurisprudentia romano-germanica forensis ...

Jurisprudentia romano-germanica forensis - Georgius Adamus

Mencke, Lüder

Jenae, 1733

Liber III. De condictione ex lege.

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-7433

LIB. III.

TIT. I.

DE

CONDICTIONE EX LEGE.

L. 13. ff. t. 2.

Pertractato jure in re, ad jus ad rem seu obligationem accedendum est, quæ constituitur etiam per pactum seu nudum seu non nudum, *vid. Jurispr. l. 3. t. 2.* Non nudum vel legitimum vel vestitum est. Legitimum vi legis confirmantis actionem producit, quæ est conditio ex lege, cum Lex civilis est, nec alia actio in Lege expressa.

I. *Est autem conditio ex lege* actio personalis, quæ competit ex obligatione civili (non Prætor. *l. 11. ff. de Præsc. verb.*) introducta per legem novam (i. e. post leges XII. Tab. latam *v. l. 7. ff. de Capit. min.*) non caventem, quo genere actionis sit experiendum *l. un. ff. b. PAC. in Isag. b. 2.* Cui, adversus quem, & ad quid hæc conditio detur, ex ipsis legibus novis colligendum est. *Hodie* locum habet, si moribus aut constitutionibus Principum Imperii generalibus vel specialibus, ut statutis, obligatio nova inducta est. *v. HAHN, ad WES. b. t. num. 5. BACH. v. Disp.*

L. 13. ff. 2.
2. de Con-
dictione
ex Lege.

23. *tb. 1. l. C. verb. Quod. Exempla vid. in l. 35. § 5. C. de donat. l. 22. §. 6. C. de Jure del. v. WISS. ad π. P. I. d. 26. tb. 6.*

L. 13. ff. t. 5. de constituta pecunia. II. Prætorio edicto confirmatur pactum *constituti*, quod est pactum Legitimum, quo quis paciscenti citra stipulationem promittit, se proprium vel alienum debitum esse solutum salva priori obligatione *l. 5. §. 2. ff. b. §. 9. l. de Act. l. 28. ff. b. l. 1. ff. b. j. HAHN ad WES. b. num. 9. & FRANZ. C. ff. b. t. n. 5. seqq.* unde Beneficio ordinis locus est *a. N. 4. c. I. BACH. V. 2. D. 28. tb. 5. l. C. CARPZ. P. 2. C. 18. d. 2.* Constituere possunt qui se convenienti casu etiam pro alio obligare queunt *l. 1. §. 2. seqq. ff. b. non mulieres pro maritis, nisi jurato Iur. Sax. CARPZ. P. 2. C. 16. d. 2. præsentis & absentes l. 14. §. 13. ff. b. pro debitore præsentis, absente aut invito. l. 27. ff. b. sed non impersonaliter. Auth si quando C. de const. pec. Conf. WISS. ad π. P. I. d. 27. tb. 4.* Constitui potest debitum ex obligatione civili mixta, naturali plena *l. 1. §. 7. ff. b. prætoriam d. §. 9. non mere civili l. 3. §. 1. ff. b. FRANZ. c. l. n. 15. seqq.* Constituitur illi, qui obligationem sibi vel alteri acquirere potest. *l. 5. §. 6. seqq.* Ex pacto constituti nascitur *actio de constituta pecunia*, quæ est prætoriam, personalis, rei persecutoria, perpetua. *l. 19. ff. b. l. 2. C. b. Creditori adversus eum, qui proprium vel alienum debitum constituit ad debiti solutionem competens v. Comp. LAUTERB. b. t. l. c.*

III. Ad confirmanda pacta nuda adhiben-
 tur stipulationes, l. 45. ff. de Pact. per quas
 stipulator sibi, non alii acquirit. v. §. 4. *J. de*
Inut. stip. l. 38. §. 17. ff. d. V. O. Excipitur
servus, qui ex persona domini *ius stipulandi*
habet pr. l. b. & jacenti quoque hereditati sti-
 pulari potest. *d. pr.* non tamen nominatim he-
 redi futuro. l. 16. ff. b. v. MAGNIF. AUT. S. I. C.
 tb. 34.

IV. Pupillo etiam stipulari potest Tutor: L. 46. ff. 1.
rem pupilli salvam fore. §. 19. *J. de Inutil.* 6. Rem pu-
Stip. quia hac stipulatione pupillo prospici-
 ci ipsius Tutoris interest. *Est vero stipula-*
tio rem pupilli salvam fore, qua Tutores vel
 curatores administrationem rerum pupillari-
 um aut minorennium suscipientes datis fide-
 jussoribus cavent de indemnitate minoris aut
 pupilli v. §. 1. I. de Satisdat. Tut. unde nasci-
 tur *actio ex stipulatu*, adversus Tutores vel
 Curatores eorumque fidejussores ad præstan-
 dam indemnitate, finita tutela aut cura
 competens, l. 4. §. 2. ff. b. j. l. 2. C. de Admi-
 nistr. tut. Olim stipulari poterat pupillus sec.
 l. 6. ff. b. *Hodie* stipulantur Magistratus refe-
 rente BRUN. in Repet. Parat. wes. b. t. q. 2.

V. Dividuntur stipulationes in Judiciales, L. 46. ff. 1.
 Prætorias; conventionales & communes v. §. 5. de stipu-
 lationibus
 1. 2. 3. 4. de divis. stipulat. Prætorie sunt, quæ
 jussu Prætoris interponuntur, etiam Ædilitia
 §. 2. I. d. t. exque vel propter iudicium inter-
 ponuntur, ut ratum fiat, & dicuntur judiciales,
 vel

vel fiunt iudicio sistendi causa, & nominantur communes l. 1. §. 1. 2. 3. ff. b. Cum Prætor satisfactionem desiderat, quod plerumque, ubi incerta est quantitas, contingit, personarum intervenientium requiruntur, l. 7. ff. b. cum cautionem postulat vel pignora v. l. 1. §. 9. ff. de Collat. vel nudæ repromissiones sufficiunt l. 1. §. 6. ff. b. wiss. P. 2. d. 28. th. 25.

T I T. II.

DE

HEREDITATE ET ACTIONE
VENDITA.

L. 18. ff. t. 4.

I. A Pactis ad Contractus etiam consensuales transitur, ubi prætereundum non est circa emtionem venditionem, quod *vendi etiam hereditas possit eo cum effectu respectu Emptoris*; ut (1.) ad Emptorem neque amplius neque minus juris transeat, quam apud heredem futurum esset, l. 2. ff. b. ut (2.) perfecta Emptione ad emptorem lucrum & damnum omne respiciat, l. 2. §. 9. ff. b. præter jus accrescendi, quod emptor non habet, v. l. 2. §. 1. ff. b. j. v. l. 88. ff. de hered. Inst. VINN. S. Q. l. 1. c. 55. & id quod heres ex substitutione pupillari nanciscitur l. 2. §. 2. ff. b. (3.) ut Emptor vicem heredis obtineat, & præstet, quicquid venditori nomine hereditatis abest, l. 2. §. 11. ff. b. (4.) ut Emptor ex sua persona habeat

beat utiles, ex heredis persona directas actiones hereditarias l. 5. l. f. C. b.

II. *Venditæ hereditatis Effectus respectu venditoris sunt*, quod (1.) Venditor quidem totius hereditatis, at non rerum singularum evictionem præstare teneatur. l. 2. ff. b. l. 1. C. de Eviction. (2.) quod ab emtore repetere possit, quicquid hereditatis nomine Creditoribus vel legatariis &c. præstitit l. 2. C. de leg. ab his enim venditor adhuc recte convenitur, d. l. nisi fiscus venditor sit l. 1. C. b. FRANZ Comm. ff. b. t. num. 14. v. plur. Comp. Jur. LAUTERB. b. t. de actione vendita. v. l. 3. T. 20. a. 18.

De servis exportandis, vel si ita mancipium venierit, ut manumittatur vel contra L. 18. ff. tit. 7.

III. *Servi etiam Jure Civili vendebantur pactis adjectis*, e quibus probabantur æqua: ut de servo exportando l. 1. ff. b. manumittendō l. 3. ff. b. non iniqua; ut de serva prostituenda, v. l. 67. ff. b. Pariter ad *Pacta injusta refert* HAHN. ad WES. b. t. si quis emat pretio nunc recepto 100. oves indeterminate tradendas ubi plus valebunt: si quis in Autumno pretio usitato emat 100. oves servandas usque ad mensem Januarium, ita, ut fructus ad emtorem perveniant, periculum ad venditorem pertineat &c. Item pacta emtorum vel venditorum inter se ad Monopolium tendentia sub pœna gravissima improbantur v. l. un. C. de Monopol. nisi Principis auctoritate Monopolia ex
justa

justa causa exercentur. v. CARPZ. P. 1. dec. 4.
 HAHN. c. 1. j. a. Jus Sax. der Sorg. Auschr.
 d. Anno 1583. T. von schädlichen Vorkauffen
 insgemein & Spec. von Vorkauffe des Ge-
 traydes, der Wolle.

DE PROXENETICIS.

L. 50. ff. t. 14.

IV. Ad mercedem locationis conductio-
 nis quam proxime accedit *proxeneticum* sive
 honorarium, quod negotiorum licitorum con-
 ciliatoribus pro ministerio quali quali accom-
 modato solvitur a. l. 2. l. 3. ff. b. Hi conciliato-
 res s. *Proxenetæ* vulgo appellantur die Mäc-
 ser, Unterhändler, & sunt hodie vel publici
 vel privati. *Publici*, qui publica autoritate
 constituti, & ad hoc officium juramento de-
 vinci sunt. v. STRAUCH. de *Proxenetæ*. *Privati*
 qui privata auctoritate hoc officio funguntur.
 e.g. in Nuptiis l. f. ff. de sponsal. j. tamen l. f. C.
 eod. Præstant *Proxenetæ* dolum & culpam la-
 tam. v. l. 2. ff. b. & peti potest ab ipsi *proxene-*
ticum extra ordinem l. f. ff. b. Sunt autem *pro-*
xenetæ in causa, in qua mediatores existere,
 testes demum habiles, atque ad testimonium
 compelli possunt utriusque partis consensu.
 N. 90. c. 8. v. wis. P. 2. D. 42. tb. 20. ECK.
 Comp. ff. b. t. §. 2. GAIL. l. 1. Obs. 100. n. 19.

DE NAUTICO FOENORE.

L. 22. ff. t. 2.

V. Usuris, quæ ex plurimis contractibus
 prz-

prestandæ sunt, affine est *Nauticum fœnus*, quod solvitur pro pecunia mutua, quæ periculo creditoris trans mare vehitur, etiam citra stipulationem pacto promissum *l. 1. l. 5. §. 1. l. 7. ff. b.* propter periculi magnitudinem usuras etiam centesimas in pecunia trajectitia stipulari permissum est. *l. 26 §. 1. C. de Usur.* & incipit creditoris periculum ex ea die, ex qua navem navigare convenit, & definit, quando navis salva intra statuta tempora ad locum destinatum pervenit. *l. 6. ff. b.* Quodsi autem culpa debitoris in navigatione damnum contingat, non præstat illud Creditor. *l. 3. C. b.* *Quasi nauticum fœnus est*, cum mercatori aut alii pecunia periculo Creditoris simili ratione datur extra navigationem. *v. l. 2. C. l. 5. ff. b.* HAHN, ad WESENB. *b. t.*

TIT. III.

DE

ACTIONIBUS E CONVENTIONE
EORUM, QUI IN NOSTRA POTESTA-
TE SUNT, ADVERSUS NOS
COMPETENTIBUS.

Ex obligatione, quæ perpensa est hactenus, regulariter adversus contrahentes, non alios, datur actio. *v. l. 3. C. Ne uxor pro mar.* quod exceptionem patitur, in personis nostræ potestati subiectis.

I. Ita

L. 15. ff. t.
2. Quando
de peculio
actio an-
nalis est.

I. Ita actio de peculio illi, qui cum filio vel servo contraxit, adversus patrem vel dominum, quatenus est in peculio, competit §. 36. I. de Action. & hæc quidem actio, quamdiu servus vel filius in potestate, est perpetua, post mortem autem ejus, vel postquam emancipatus, manumissus alienatusve fuerit, annalis est l. 1. §. 1. ff. Quando de pecul. actio annalis est. Cum hodie servitio liberorum hominum utamur, adversus dominos non nisi intuitu debitæ mercedis J. Saxon. agitur. Land. Recht. l. 2. a. 32. SCHULTZ. Syn. Inst. t. de Action. l. aa. Item quia filii familias consensu Patris negotiantes quoad negotiationem pro emancipatis habentur, exiguus est hujus actionis usus secundum SCHULTZ. Syn. I. t. Quod cum eo qui alien. pot. lit. C. ubi Addit. HAHN. ad WESENB. t. de Pec. num. 4. f. GROENEW. de LL. abrog. ad l. 1. ff. b. t.

L. 14. ff. t.
4. de Tri-
butoria A-
ctione.

II. Similiter actio tributoria datur illi, qui cum servo vel filiofam. Domino vel Patre sciente l. 1. §. 3. ff. de Tributor. action. contraxit, ejusque heredibus adversus dominum vel patrem ejusque heredes, quatenus ad eos pervenit. l. 7. §. f. ff. b. ad hoc, ut res peculiares inæqualiter distributæ æqualiter distribuantur. l. f. ff. b. quam actionem hodie non obtinere tradit. HAHN. ad WES. f.

L. 14. ff. t. 5.
Quod cum
eo, qui in
aliena.

III. Hæc autem notanda est inter servos & filios familias differentia, quod servi potestate dominica soluti plane non possunt con-
veni-

veniri hi autem possunt, at, si nihil e bonis pa-
 ternis consecuti sunt, tantum in id, quod face-
 re possunt. *l. 2. ff. Quod cum eo, qui in alien pot.*
 i. e. ita, ut non totum, quod habent, extorquea-
 tur, sed & eorum ratio habeatur, ne egeant. *l.*
19. ff. de re jud. Hodie emancipatos in solidum
 esse conveniendos censet GROENEW. *de LL.*
abrog. ad L. 2. C. b. & de Gallorum moribus
testatur. all. AUTUMN. Conf. Gall. ad l. 5. ff. b.

poteitate
 est negoti-
 um gestum
 esse dici-
 tur.

TIT. IV.

DE

CESSIONE BONORVM.

L. 42. ff. t. 3.

Tollitur obligatio per solutionem solidi,
 quam qui facere non potest, ad evitandum
 carcerem cessionem bonorum suscipere non
 prohibetur Lege Julia *l. 1. l. 4. C. Qui bon.*
ced.

I. *Cessio bonorum est actus, quo debitor*
obæratu omnia sua bona Creditoribus con-
cedit, ut ipse salva existimatione carceris mo-
lestiam evitet, interimque Creditoribus quo-
dammodo satisfiat. l. 6. ff. b. l. 1. l. 8. C. b. Ces-
sio fit voluntate debitoris quomodocunque
declarata. v. l. 6. C. b. etiam extrajudicialiter.
l. f. ff. b.

II. *Cedere bonis possunt debitores utriusque se-*
xus, qui alienare possunt, tam filii quam Patres-
familias l. 7. C. b. etiam universitates & Eccle-

I

fiz.

fiat. HAHN. ad WES. b. t. verb. *omni. Prohibentur* autem (I.) debitores, qui fraudulenter bona sub spe cessionis dissiparunt. v. l. 48. ff. *de Iur. dot.* STRAUCH. *diff. Inst.* 28. *th.* 13. (2.) Fiscus autem ex delicto debitores v. l. 2. C. *de exact. tribut.* v. l. 37. ff. *de minor.* quod ad publicanos applicat WISS. *ad π.* P. 2. D. 21. *th.* 21. *Cedi potest creditori etiam invito* v. l. 55. ff. *de O. & A.*

III. *Cedi debent bona debitoris omnia*, ne quidem secundum rigorem juris, veste, lecto aut alimentis quotidianis exemptis, licet ea nonnunquam ex æquitate & commiseratione debitori relinquuntur. v. l. 6. ff. *b. MEV. in Theatr. concurs.* *Cred.* c. 1. *th.* 35. neque excluso peculio profectitio. v. l. 7. C. HAHN. ad WES. b. t. verb. *Quam.* aut fructu præbendarum vel commodo braxationum, *uti responsum esse docet id.* c. l. n. 4. Non vero ceduntur bona feudalia, emphyteutica aut fideicommissaria, nisi quatenus debitor ex iis jus percipiendi fructus habet. v. l. 69. §. 1. ff. *de leg. 2.* PEREZ. *ad Cod. b. t. n.* 19.

IV. *Cessio bonorum hac ratione fit*, quod creditores liquidi sui crediti solutionem urgentes convocentur, iisque convocatis Inventarium omnium bonorum cum libro rationum vel etiam jurata specificatio edatur, & tum plerumque Curator bonorum constituatur. MAGNIF. AUCT. S. I. C. *Ex.* 44. *th.* 19. LAUTERB. *Comp. Iur. b. t. l.* 5. *Conf. Iurispr. l. 1. §.* 28. *n.* 20.

V. Per hanc cessionem bonorum debitor a metu carceris liberatur. l. 1. C. b. & Exceptione cessionis a Creditoribus conventus se defendere potest, donec ad pinguiorem sortem pervenerit; item locupletior factus beneficium competentiae habet. §. f. I. de Act. l. 3. C. de reb. aut. jud. poss. j. c. 3. X. de Solut. Creditores vero jus petendi distributionem bonorum nanciscuntur. v. l. 4. C. de reb. Auc. jud. j. plur. STRAUCH. Ex. Inst. 28. th. 16. 17.

VI. Iure Saxon. Communi debitor non existens solvendo ad manus creditoris tradi solet, ut eum vinculis inclusum teneat, donec operis vel alia ratione debitum dissolvat. Land-Recht. l. 3. a. 39. CARPZ. P. 2. C. 22. d. 1. I. Sax. Electorali in carcerem publicum conjici potest etiam advena, id. d. 2. BERL. P. 2. Concl. 28. num 14. 15. 16. nisi sit mulier CARPZ. d. 19. nec cessionis bonorum, nisi Creditoribus consentientibus, locus est, CARPZOV. d. C. d. 11. 12. 13. unde hoc Jus contra Saxones retorqueri solere monet GROENEW. de LL. abrog. ad l. 4. C. b.

DE
SEPARATIONIBUS

L. 42. ff. t. 6.

Quando bonorum cessio fit, Creditores concurrunt vel solius debitoris, vel debitoris forte defuncti & heredis. Quo posteriori casu defuncti Creditores gaudent Iure separationis.

VII. *Jus separationis est beneficium Prætoris l. 1. ff. b. quo creditores defuncti petentes causa cognita a propriis Creditoribus heredis separantur, ut ipsis e Patrimonio defuncti præ creditoribus heredis satisfiat. v. l. 1. §. 1. ff. b. Impetrant hanc separationem non tantum Creditores quibus pure, sed etiam quibus ex die vel sub conditione debetur. l. 4. ff. b. etiam hypothecarii secundum jus Civile, a. l. 2. C. de reb. au& jud. l. 1. §. 1. ff. b. non Saxonicum. 4. O. P. S. t. 42. §. gleiche Meynung. v. CARPZ. P. 1. 28. a. 22. Ita recte distinguit LAUTERB. V. 2. D. 16. c. 3. §. 8.*

VIII. *Separatio impetratur adversus defuncti heredem, qui non est solvendo. l. 1. §. 1. ff. b. Et cessat (1.) quinquennio post aditionem hereditatis elapso. l. 1. §. 13. ff. b. quod Jure Saxonico observatur, v. CARPZ. l. 4. t. 2. Resp. 18. Et præjud. RICHT. d. J. Et priv. Credit. c. 1. memb. post. num 147. hoc tamen non admittit in Creditoribus hypothecariis id. RICHT. c. l. n. 176 ubi præjud. (2.) Quando bona hereditaria bonis heredis ita mixta sunt, ut impossibilis sit separatio. l. 1. §. 12. ff. b. j. STRUV. ad ANT. MATTH. de success. t. 16. tb. 29. (3.) cum bona hereditaria bona fide sunt alienata. l. 4. ff. b. (4.) Si Creditores novandi animo ab herede stipulati sunt l. 1. §. 10. ff. b. v. RICHT. c. l. n. 129. ubi præjud. Hoc separationis beneficio confecto inventario opus non est. v. l. 22. §. 49. C. de Jur. del. ECK. C. ff. b. t. TIT.*

TIT. V.

DE

REBUS AVCTORITATE JUDICIS
POSSIDENDIS VEL VENDENDIS.

L. 24. ff. t. 2.

I. Creditores concurrentes debitoris bona, postquam possessionem eorum nacti sunt, solenniter vendunt *l. 9. C. b. l. 2. C. de fid. & jur. bast. fisc.* ut cuius creditori secundum prioritatem, quam habet, fieri queat solutio. Commode igitur hoc titulo (1.) concurrentium Creditorum Processus, (2.) jus Prælationis exponetur.

II. *Describi autem potest Concurfus Creditorum*, quod sit universale iudicium, inter Creditores & eorum debitorem communem coram huius Iudice competente institutum. Nascitur Concurfus vel Debitore Creditores convocante bonisque cedente, vel Creditoribus sponte concurrentibus, concursumque formari petentibus. Inde Citatio ad Creditores, ut creditum probent, prioritatemque ostendant, ad debitorem, ut respondeat, & instrumenta producta vel recognoscat vel diffiteatur, emitti & singulis legitime insinuari solet. Hinc debitor, bonis nondum cessis, ipse, si bonis cessit, absens est, aut hereditatem jacentem reliquit, bonis absentive datus Curator citatur. Si debitor non

I 3 com-

compareret, sub pœna recogniti, liquidi & confessi denuo citatur. Creditores nominatim noti prima vice simpliciter, contumaces secunda vice sub pœna præclusionis, ignoti autem Edictaliter sub eadem pœna vocantur. Quodsi in contumacia tum perseverat debitor, documenta pro recognitis debitumque pro liquido pronunciatur. Si creditor in contumacia perseverat, præcluditur. Comparens autem debitor adversus postulata Creditorum suas exceptiones proponit, documenta vel recognoscit vel diffitetur, (ad defensionem conscientia per probationes non admittitur) nisi testes Creditor de manu debitoris attestantes producere, quam diffessionem admittere malit. Creditores vero suum creditum probant, illiusque prioritatem deducunt, quo facto sententia designationis fertur, quæ nonnunquam conditionalis est; In ea ferenda officium Judicis præcipue in eo consistit, ut singulorum Creditorum jura accurate perpendat, ne Leutationibus & Appellationibus litem protelari necesse sit. *v. RICHT. de J. & P. C. c. CARPZOV. P. I. C. 28. d. 1 ad 12. & exa- Et hæc tradens LYSER. Diff. de Concurf. & Graduat. Cred. cap. 1.*

III. Alterum hujus tituli membrum est *de Jure Prælationis inter Creditores*, quod habent ordine priores; commodissime autem ordo Creditorum quinque classibus constitutis cognoscitur, quarum I. Contineat Creditores, qui

qui cæteris omnibus creditoribus quocunque etiam privilegio munitis, præferuntur. II. Creditores præter hypothecas privilegium prælationis habentes. III. Creditores, qui jus reale ex hypotheca, arresto vel immessione adepti sunt IV. Creditores personali tantum privilegio instructos. V. Chirographarios simplices. De singulis præcipue I. Sax. ductu agemus. v. O. P. S. 41. CARPZOV. P. I. C. 28. d. I I. BERL. P. I. Concl. 63. & Dd. all. n. 3.

IV. In Prima Classe vocantur (1.) Res suas extantes jure domini repetentes O. P. S. t. 42. pr. j. N. 91. c. 1. ut domini res depositas, l. 17. §. 1. ff. de pos. CARPZOV. d. 15. furtivas §. f. I. de obl. que ex del. Viduæ vel uxores eorumve liberi bona dotalia, paraphernalia &c. filii bona castrensia & qs. castrensia nec non adventitia regularia. CARPZOV. d. C. d. 13. 14. Venditores vendita dominio nondum translato vel dolo emptoris patefacto, l. 19. ff. de contrab. emt. l. 5. §. 8. ff. de Trib. act. GAIL. l. 2. Obs. 15. CARPZ. d. 17. 19. 21. Commodatores commodata, precario concedentes precario concessa, locatores locata, (quod etiam ad oves vaccasve ferreas pertinet. RICHT. de I. & Priv. Cred. c. 2. m. 1. num. 23. seqq.) revocantes: v. BERL. P. I. Concl. 64. a num. 4. ad 59. RICHT. c. l. d. c. 1. ad num. 55. (2.) Venditores qui ante traditionem vel in ipsa traditione hypothecam sibi, licet extrajudicialiter, reservarunt O. P. S. t. 42. §. da auch einer, CARPZ. d. C. d. 20. (3.) Cre-

ditores, qui in re vendita, antequam debitor eam emeret, hypothecam acceperunt. v. a. l. 12. C. de Distr. pign. O. P. S. t. 24. §. Gleiche Mennung. CARPZ. d. C. d. 12. j. Dec. Nov. Elect. 63. quomodo etiam adversus fiscum esse pronunciatum docet MAGNIF. AUCT. S. J. C. Ex. 44. th. 46. n. 3. (4.) Sumtus pendente concursu in utilitatem omnium Creditorum erogati, ut inventarii confecti, taxationis & distributionis bonorum, die Inventur, Taxirungs- und Subhastations-Kosten, &c. v. l. 8. ff. depos. l. 22. §. 9. C. de Jur. del. nec non salarium Curatoris bonorum HAHN. ad WES. b. t. n. 4. §. 1. CARPZ. d. C. d. 36. RICHT. d. c. 2. m. 2. n. 6. 8. deinde mercedes famulorum, das Lied-Lohn, dummodo his certa merces sit promissa, iidemque tempore mortis in servitio & convictu debitoris reperiantur. d. t. 42. O. P. S. §. nechst diesen. CARPZ. d. C. d. 25. quod ad pædagogum extendendum. d. 26. sed cessat, usuris hujus pecuniæ tanquam creditæ a famulo acceptis, v. l. 7. §. 2. ff. depos. d. 43. Hoc privilegium mercedis famulorum Juri Civili ignotum est. HART. PIST. P. 1. q. 8. n. 2. (5.) Impensæ funeris. l. 14. §. 1. l. 43. ff. de relig. & sumt. debitoris, non uxoris & liberorum d. T. O. P. §. Ferner, quamvis contrarium Jure Civili defendi possit. v. l. 17. ff. de reb. auct. jud. poss. CARPZ. d. 40. v. RICHT. d. l. c. 2. m. 4. num. 12. seqq. Conf. Add. l. 2. t. 1. a. 7. 8. (6.) Salaria Medicorum, Chirurgorum, pharmacopolarum in morbum ultimum defuncti

functi impensa, dummodo fuerint probata. CARPZ. d. C. d. 43. 45. 46. HAHN. ad WES. b. num. 4. alia probatione deficiente per conjecturas verisimiles, iisque cessantibus, per juramentum BERL. d. Concl. 64. n. 92. 93. quod an Iuri Civili conveniat v. Add. cit. T. 1. a. 8. (7.) *Collectæ & exactiones publicæ*, Schoß, Steuer. l. 1. C. si propt. publ. pensit. l. 4. C. ex quib. caus. pign. sive Principi sive magistratui inferiori præstentur. CARPZ. d. C. d. 47. sive collectæ sint ordinaria, sive extraordinaria, veluti Dypferforn, Wächter, Soldaten, Frohne, Husens Geld, Defension, Steuer, Contribution, Discretion, Cortesy, Präsent, Geld ic. HAHN. ad WES. b. num. 4. §. 4. CARPZ. d. C. d. 49. STRAUCH. Diss. Inst. 15. th. 19. PHIL. ad T. 42. O. P. S. Conf. l. 4. Diss. RICHT. de J. & priv. Cred. c. 2. m. 5. num. 31. adeo quidem, ut idem jus extendant ad sumtus, quos subditi ex consuetudine in executionibus criminalibus solvunt. Das Hencker oder Herd Geld. BERL. P. 1. Concl. 64. num. 109. HEIG. P. 2. q. 23. n. 15. seqq. CARPZ. dict. def. 49. imo civitatibus tributa pro subditis erogantibus idem privilegium ad quadriennium concessum est in Land und Trancßsteuer. Erört. der Land Geb. d. A. 1609. §. 17. Privilegium tributis concessum etiam ad canonem Emphyteuticum, Decimas Reditusque annuos, tam redimibiles quam non redimibiles pertinet. Conf. l. 15. ff. Qui pot. in pign. O. P. S. t. 42. §. Ferner. CARPZ. d. C. d. 54. 55.

(8.) *Pecunia hereditaria*, est autem pecunia hereditaria, quam heres coheredi e bonis immobilibus hereditatis, titulo familiae hereditariae, singulis annis aliisque solutioni praefinitis intervallis solvere debet. CARPZOV. P. 3. *Const. El. 2 1. d. 8. RICHT. de J. & P. Cred. c. 2. m. 7. n. 2. j. d. Tit. O.P.S. Es wird.* Hoc privilegium etiam ad Emtorem pecuniae hereditariae transit, CARPZ. d. 17. sed ad bona, pro quibus ea solvenda est, restringitur a CARPZ. *Dec. 268. & interit acceptis ex hac pecunia usuris, adhibita in exigendo mora Nov. dec. El. 7. ipsiusque praediis hereditariis in tertium translatis CARPZ. d. Const. d. 59 61. BERL. d. Concl. n. 1 19.* Pecunia hereditaria hoc sensu Juri Civili incognita est, *si libet, vid. diff. meam inaug. de pecun. hered. c. 1. th. 3.*

V. Secunda Classis Creditores sistit, praeter hypothecas jus praedationis habentes vel ob speciale privilegium, vel hypothecae constitutae modum. Ob Privilegium praeferuntur (1.) *qui crediderunt ad militiam* sibi que specialiter de hypotheca prospexerunt N. 97. c. 4. quod ad eos, qui crediderunt ad Equestres ordines, Magisterii, Licentiatucae & Doctoratus insignia adipiscenda, applicari posse credit HAHN. ad WES. b. *Diss. LAUTERB. Comp. Jur. b. t. lit. c. (2.) Mulieres in repetenda dote non amplius extante. l. 12. C. Qui pot. in pig.* ejusque augmento. N. 97. c. 2. CARPZ. P. 1, C. 28. d. 68. Praeferuntur autem jure

jure Civili etiam creditoribus, expressam hypo-
 thecam anteriorem habentibus *Ad. II. LAU-*
TERB. v. 3. D. 6. th. 22. BERL. P. I. Concl. 65. n.
6. BACH. v. 2. D. 24. th. 7. lit. B. verb. Praefertur-
que. Jure Saxonico tacita anteriore hypothe-
ca non expressa munitis O. P. S. t. 43. pr.
CARPZ. d. l. Hoc privilegium nec ad Parapher-
naliam, intuitu quorum nudum hypothecae jus
uxori datum est. l. f. C. de Pact. conv. T. 43. O.
P. S. §. Was aber. CARPZOV. d. C. d. 86. nec
ad donationem propter nuptias extenden-
dum, cujus nomine & Jure Civ. v. BACH. de
Pign. l. 1. c. 10. n. 4. Non obst. N. 91. c. 3. &
Saxonico d. T. O. P. S. §. So sollen wir, ne qui-
dem jus hypothecae uxori competit. CARPZ. d.
C. d. 91. Incipit hoc Privilegium dotale Jure
Civili a tempore promissae dotis contractique
matrimonii. v. l. 1. ff. qui pot. in pign. BACH. ad
TRENTL. cit. lit. b. verb. Mulier. Jure Sax. a
tempore copulationis sacerdotalis. per P. 2.
Const. El. 24 ubi CARPZ. d. 1. Transit hoc privi-
legium ad liberos. l. 12. §. 1. C. Qui pot. in pign.
N. 91. i. non ad heredes extraneos l. un. C. d.
Priv. dot. CARPZ. d. C. d. 95. 96. BERL. d. Concl.
65. n. 93. BACH. de Pign. l. 4. c. 13. n. 2. & lo-
cum habet etiam si mulier obarato nupserit,
aut statuto sit dispositum, ut nomina pupillo-
rum omne debitum praecederent, secundum
Nov. dec. El. 5. 6 v. STRAUCH. Diss. Inst. 15 th. 19.
3. RICHT. de J. & Priv. Cred. c. 3. sect. (1.) Qui in
refectionem aedificii credidere, dummodo spe-
 cia-

cialiter ad refectionem sit data pecunia, ædificium inde sit reffectum & adhuc existet a N. 97. c. 3. l. 6 ff. qui pot. in pign. l. 1. ff. Quib. in caus. pign. tac. v. GAIL. l. 2. Obs. 12. n. 4. v. O. P. S. t. 43. §. Wenn auch einer. CARPZ. d. C. d. 105. RICHT. d. Tr. c. 3. sect. 3. num. 1. seq. idem statuendum est de eo, cujus pecunia ædificium aut prædium est emptum, quoties specialiter sibi hypothecam pactus est v. l. 7. C. Qui pot. in Pign. l. 17. C. de Pignor. d. T. O. P. §. Also wann. CARPZ. d. C. d. 107. non idem obtinet in eo, qui tantum ad exsolutionem pretii pecuniam credidit CARPZOV. d. 108. PHIL. ad O. P. Conf. 7. RICHT. c. 1. sect. 4. num. 24. (4.) Pupilli in rebus pupillari pecunia emptis. l. 7. ff. Qui pot. in pign. l. 3. ff. d. reb. auct. jud. poss. CARPZ. d. 109. NEGUZ. de Pign. Part. 5. m. 2. n. 19. BERL. d. Concl. 65. n. 145. RICHT. d. Sect. 4. n. 18. (5.) Fiscus in rebus a debitore post contractum cum ipso initum acquisitis. l. 28. ff. de Jur. fisc. O. P. S. T. 43. §. deßgleichen. BERL. d. Concl. n. 122. CARPZ. d. 103. RICHT. d. Tr. c. 3. sect. 3. num. 21. non in pœnalibus l. 17. 37. ff. de Jur. fisc. l. un. C. de pœn. fisc. nisi a tempore condemnationis, ex quo hypothecam tacitam habet Jure Saxon. d. §. deßgleichen. non civili LAUTERB. Comp. Jur. h. Ob hypothecæ constitutæ modum præfertur Creditor, cui instrumento publico est constituta hypotheca, ei, cui hypotheca tantum privata scriptura concessa est, quod in mobilibus Jur. Sax.

Sax. non obtinet MOLL. l. 1. Semest. c. 3. CARPZ.
P. 2. C. 23. d. 9. v. Dec. Nov. El. 60.

VI. *Ad Tertiam classem referuntur Creditores jus reale habentes*, sive illud per constitutionem hypothecæ expressæ aut tacitæ, sive per immisionem judicialem actualem, aut arrestum legitime impetratum sint adepti. *Vid. O.P.S. t. 44. 45. 46. 47. 48.* Hi creditores pro rata admittuntur, si eodem momento jus reale impetrarint, vel quis prior altero fuerit, ignoretur. *d. T. 44. §. da auch. v. Spr. l. 2. T. 25. a. 14. seqq. j. CARPZ. de 110. ad d. 149. RICHT. c. l. c. 4. sect. 1. 2. 3. 4. BERLICH. P. 1. concl. 66.*

VII. *Quarta Classis continet creditores personaliter tantum privilegiatos.* Quibus accensetur (1.) *Deponens re deposita non amplius existente.* l. 7. §. 2. ff. *Depos. l. 24. §. 2. b. CARPZ. P. 1. C. 28. d. 150. WES. ad π. P. 2. d. 22. th. 9. j. LAUTERB. Comp. Jur. b. num. 4.* quod ad depositum Judiciale & necessarium non est producendum: hoc enim arresta posteriora præcedit per *O. P. S. T. 49. pr. & CARPZ. d. C. d. 151. PHIL. add. T. O. P. Conf. 1.* (2.) *Respublica Creditrix.* l. 38. §. 1. ff. (3.) *Debita piarum causarum & alimentorum* d. T. 49. O. P. §. alles. CARPZ. d. 152. (4.) *Creditores, qui gratis pecuniam dederunt mutuam* d. T. §. wenn auch. *id d. 153.* (5.) *Venditores in residuo pretii*, qui de jure pignoris sibi non prospexerunt. *d. T. §. Ingleichen. d. 154.* (6.) *Qui ad rem comparandam vel reparandam*
credi-

crediderunt pignoris jure non impetrato l. 5. c. ff. Qui pot. in pign. l. 34. l. 26. ff. b. RAUCHB. P. 1. q. 5. RICHT. d. I. & P. Cred. c. 3. Sect. 4. n. 15. (7.) Advocatorum, Praeceptorum & Procuratorum salaria secundum RAUCHB. d. Tr. c. 5. n. 36. j. HAHN. ad WES. b. r.

VIII. Quartam classem occupant nudi Chirographarii. i. e. Creditores, qui vel nuda chirographa seu Cautiones producant, vel credita sua per testes aut confessionem debitoris probant. CARPZOV. d. 159. Reliquum est, ut hoc loco notetur, quomodo creditores concurrentes ejusdem classis sibi invicem praeferrantur, cum ex patrimonio Debitoris omnibus satisfieri nequit. Creditores Classis primae, utpote jus praelationis ante omnes habentes, eo ordine, quo haecenus sunt collocati, priores posteriores plane excludunt. CARPZOV. d. C. d. 12. BERL. P. I. Concl. 64. num. 125. inter creditores secundae Classis, seu eos, qui hypothecam cum privilegio praelationis habent, praeferendi sunt tempore priores: nam privilegiatus adversus privilegium non utitur suo privilegio. v. l. 8. pr. ff. de Excus. l. 12. §. 1. in f. C. Qui pot. in pign. N. 91. c. 1. CYNUS in Auth. Quo Jure C. qui pot. in pign. BERL. P. I. Concl. 65. num. 155. CARPZ. d. C. 63. O. P. S. T. 43. §. wenn sie aber. ubi cum de prioritare non constat, primo loco uxor, secundo pupillus, tertio Fiscus collocari jubetur, reliquis creditoribus pari jure concurrentibus, §. wenn man. CARPZOV. d. I. In Tertia Classe Credito-

ditores jus tantummodo reale habentes, tempore priores jure sunt potiores. *l. 2. l. 7. C. qui pot. in pign.* de qua Regula v. *Addit L. 2. t. 7. num. 1. 2. CARPZ. d. C. d. 110.* Creditores ad quartam Classem relati, s. qui nudum jus prælationis habent. pro rata concurrunt, etiam si privilegia sint imparia. Secundum *CARPZ. d. C. d. 149. ubi præjud. Diff. BERL. P. 1. Concl. 70. num. 28. it. LAUTERB. Compend. Jur. b. t. num. 4. j. RICHT. de J & P. Cred. c. 5. num. 9.* Pariter Creditoribus Quinta Classis, seu nudis chirographariis, pro rata quantitate satisfaciendum est. *l. 6. C. de reb. auct. Jud. poss. CARPZOV. d. C. d. 158.*

IX. Jure Civili usuræ cum sorte pari jure prælationis gaudent. *v. l. 18. ff. qui pot. in pign.* Quandoquidem accessorium naturam sui principalis sequitur. *c. 42. d. R. J. 6. SIM. PIST. P. 2. Conf. 7. num. 10.* non vero Jure Saxon. *O. P. S. T. 50. §. Es ist aber.* Excipiuntur ob favorem Creditoris (1.) Ecclesiæ similiaque loca pia. *Dec. El. 8. (2.) Pupilli* reliqua ex administratione a Tutore petentes. *Dec. Nov. El. 9.* Ob conditionem usurarum vel debiti vero (1.) si per modum interesse petantur usurarum *v. d. Dec. 8. (2.)* si postulentur ut residuum pretii. *d. T. 50. §. denn wann.* (3.) in annuis retribus, (4.) in usuris pro principali a fidejussore solutis. (5) in usuris dotalibus. *d. O. P. (6.)* in feudalibus *Dec. Nov. El. 10. CARPZ. d. C. d. 164. seqq. MAGNIE. AUCT. S. 7.*

L. 42. ff. t. 8. Quæ in fraudem Creditorum facta sunt ut re-stituantur. *J. C. Ex. 4. tb. 58. Conf. RICHT. d. l. & P. C. c. 7. & PHIL. ad Cit. de Elect.*

X. Ad massam communem Creditorum non tantum pertinet id, quod in bonis debitoris est, sed etiam in iisdem improbo debitoris facto esse desit: nam *in fraudem Creditorum alienata* animo & eventu alienantis spectato §. 3. 1. *Qui & ex quib. caus. actione Pauliana intra annum utilem l. 6. §. 14 ff. Quæ in fraud. Cred. revocari possunt.* In hac actione vero alienare dicitur, qui patrimonium diminuit, non qui occasionem acquirendi omittit. *l. 6. ff. b. CARPZOV. P. 3. C. 23. d. 21. num. 7.* Item annus utilis nec ad alienationem titulo lucrativo factam *l. 10. §. 24. ff. eod.* neque ad liberationem ab actione pertinet. *d. l. §. 23.* nam illo casu perpetuo, hoc intra tempus actioni instituendæ definitum potestas revocandi competit. *CARPZOV. P. 2, C. 3. d. 20. j. Jurispr. L. 2. T. 35. num. 27.*

TIT. VI.

DE

ACTIONE RERUM AMOTARUM.

L. 25. ff. t. 2.

A contractibus transferimur ad delicta, eademque vel privata, vel publica. E privatis delictis furtum. *l. 3. t. 23. a. 3. seqq. vivis color-*

loribus depictum est, de quo nonnihil addendum.

I. Furtum honestius appellatur *amotio*, quæ est fraudulosa rei mobilis a conjugè divortii causa conjugè facta ablatio. *l. 1. l. 2. l. 3. ff. de act. rer. am.* Ex amotione nascitur *actio rerum amotarum*, quæ describi potest, quod sit actio personalis, *l. 1. l. 2. ff. h. rei persecutoria, l. 21. §. 5. ff. h. quæ soluto per divortium matrimonio, datur conjugè, adversus conjugem, qui vel quæ quid divortii causa constante matrimonio amovit, l. 2. C. l. 3. l. 25. ff. h. ad hoc, ut res amotæ restituantur in solidum. l. 21. §. f. ff.* Utiliter hæc actio institui potest ob res amotas separatione conjugum quoad mensam & thorum facta, aut muliere, cum de viri vita desperaret, subreptis quibusdam rebus divertente *l. 21. ff. h.* At cum sine divortii cogitatione per levitatem & dissipandi animo conjux alterius res contrectavit, actio in factum de damno danda est *l. 2. C. HAHN. ad WES. b. t. n. 1.*

II. *Hodie* adhuc actio rerum amotarum suum habet usum, qua cum consulatur indemnitati conjugum, facta amotione locum non habet inquisitio, *O. Crim. a. 165. TABOR. in Racem Crim. d. art. n. 12. & ad accusationem alterius, J. Sax. Elect. per Con. Nov. 6. pœna extraordinaria carceris, relegationis aut multæ pecuniariæ, non corporis afflictiva imponitur. CARPZOV, Pr. Crim. P. 2. q. 82. num. 42.*

43. id. q. 77. n. 30. PHIL. Uf. pr. Inst. l. 4. T.
1. Ecl. 7. n. 8.

Si is, qui Testamento liber esse jus-
sus erit, post mortem domini ante
aditam hered. surripuisse aut cor-
rupuisse quid dicetur L. 47. t. 4.

Quamvis res hereditatis jacente heredita-
te surripuens nec furti nec legis Aquiliæ actio-
ne conveniri queat, l. 1. §. 1. 15. ff. b. TA-
BOR. Racem. Crim. b. t. n. 18. 32. ne tamen
ex testamento liber esse iustus surreptionem
aut corruptionem impune faciat, Prætor *acti-
onem in factum* concedit, quæ est pœnalis, l.
1. pr. §. 2. ff. b. C. A. b. t. th. 10. & intra an-
num utilem l. 1. ff. b. datur heredibus, l. 1.
§. 18. ff. b. adversus servos, qui testamento
liberi esse iusti sunt, & ex hereditate quid sur-
riperunt aut corruerunt, ad hoc, ut duplum
ejus, quod interest, præstetur. l. 1. pr. §. 16.
ff. b. j. TABOR. c. l. th. 23.

Furti adversus nautas, caupones, sta-
bularios. L. 47. ff. t. 1.

IV. Pari modo Prætor dat actionem pena-
lem l. 1. §. 2. ff. b. TAB. Rac. Crim. b. t. th. 25.
quæ competit illi, cui qui l. in navi, caupona
vel stabulo ab exercentibus, non viatoribus, l. 1.
§. f. ff. b. subreptum est. l. 1. pr. §. 3. ff. b.
adversus nautam, cauponem, vel stabularium,
d. l. 1. ad hoc, ut duplum præstetur. l. 1. §. 2.
ff. b.

ff. b. Quam actionem non recessisse ab usu contra communem opinionem Doctorum asserit c. TAB. n. 32. v. PHIL. *Us. Pr. inst.* l. 4. *Ecl.* 42.

SI FAMILIA FURTUM FECISSE
DICETUR.

L. 47. ff. t. 9.

V. Item *si familia* (i. e. plures servi ejusdem domini) *furtum fecit, datur actio praetoria* ei, cui furtum factum est, adversus dominum, qui servos possidet, l. 3. §. f. *ff. b.* ad hoc, ut duplum praestetur praeter rem, quae conditione repetitur. l. 2. *ff. b.* TAB. *Rac. Crim. b.* t. n. 45. Arbitrio autem domini, quo ignorante furtum commissum, relictum est, utrum familiam noxae dedere, an vero tantum offerre velit, quantum praestaret unus liber, si furtum fecisset l. 1. *ff. b.* Hoc ad damnum a familia datum extenditur. l. 32. *ff. ad L. Aquil.* HAHN. ad WES. b. t.

ARBORUM FURTIM CÆSARUM.

L. 47. ff. t. 7.

VI. Coercetur etiam *furtiva arborum caesio*, quae est delictum privatum, quo quis alienas arbores ignorante domino celandique ejus causa caedit. l. 7. l. 8. *ff. b.* Arborum nomine quid comprehendatur, *vid. l. 3. pr. & §. seq.* BERL. P. 5. *Concl.* 52. n. 22. *Datur etiam actio civilis*, l. 1. *ff. b.* mixta poenalis. l. 7. §. 6. 7. l. 8. *ff.*

8. ff. b. Domino tam utili l. 5. §. 3. ff. b. quam directo, l. 8. ff. b. adversus eum, qui arbores alienas clam & invito domino cæcidit, d. l. 7. ad hoc, ut damnum duplo refarciatur. l. 7. §. f. ff. b. Conf. TAB. Rac. Crim. b. t. num. 33. & seqq. Iure Sax. solo nocendi animo arbores cædenti pœna 30. solidorum seu duarum sexagenarum antiquarum imponitur. §. D. l. 2. a. 28. P. 4. C. El. 37. ubi CARPZOV. d. 1. qua pœna arboris æstimatio, quæ præstanda est, non continetur. BERL. d. Concl. num. 14. MATTH. COL. P. 1. dec. 145. num. 4 pro qualitate delicti & magnitudine damni vero graviore etiam pœnæ locus est. CARPZOV. Pr. Crim. P. 2. q. 83. num. 19. Quodsi arbores animo furandi cæse sunt, pœna furti in delinquentem statuitur, non tamen facile suspendii v. d. C. 37. ibi CARPZOV. d. 3. j. eund. Pr. Crim. d. q. 83. n. 24. ubi de furibus herbarum agit. n. 27.

De incendio, ruina, naufragio, rate, nave expugnata. L. 47. ff. t. 9.

VII. Præterea quoniam publice interest, nihil rapti aut recipi ex incendio, ruina, naufragio, rate, nave expugnata, damni que nihil in his rebus dari. Prætor proposuit suo Edicto l. 1. pr. §. 1. actionem, quæ est pœnalis mixta, & datur ei, cui quid abreptum, ablatum vel damni datum est. occasione incendii, ruinae &c. v. l. 1. §. 23. ff. b. l. 4. §. 2. ff. eod. adversus eum, qui quid occasione incendii, ruinae,

næ, naufragii, ratis, navisve expugnandæ rapuit aut damni dedit, ad hoc, ut intra annum quadruplum, post annum simplum restituat.
l. 1. ff. b.

TIT. VII.

DE

SEPULCRO VIOLATO.

L. 47. ff. t. 2.

Post delicta privata de Extraordinariis Criminibus agitur, e quibus reliquum est, ut in specie agatur de Sepulcro violato.

I. Adversus violatorem sepulcri Prætor producit *actionem in factum*, quæ est famosa, l. 1. ff. b. competens ei, ad quem res pertinet, l. 6. ff. b. adversus eum, qui dolo malo sepulcrum violavit l. 3. ff. b. ad hoc, ut præstet 100. aureos, & si sepulcrum dolo malo inhabitaverit, ducentos d. l. 3. quæ pœna actori applicanda est, v. l. 3. §. 8. ff. b. l. 12. ff. de V. S. ANTON. MATTH. de Crim. l. 47. t. 6. n. 6. ubi num. 8. addit, hanc actionem usu non esse antiquatam.

II. Hæc obtinent, cum de sepulcro violato civiliter agitur, non quando criminaliter v. CŪJAC. in Parat. Cod. b. t. tum enim distinguendum est, utrum violatio cum armis, an vero sine armis facta sit: illo casu capite plectuntur. l. 3. §. 7. ff. b. etiam Jure Sax. P. 4. C.

El. 34. ubi CARPZ. d. 2. hoc casu cum corpora sunt extracta ossave eruta, humiliores summo supplicio afficiuntur, honestiores in insulam deportantur; alias autem arbitrarie puniuntur, l. f. ff. b. & quidem corporibus sepultis & reliquiis tantum contrectatis pœna decem pondo auri fisco inferenda est, l. 4. C. b. quam pœnam ab usu nondum recessisse testatur *præiud. apud CARPZOV. Pr. Crim. P. 2. Q. 73. n. 66. Conf. HAHN. ad WES. b. t. n. 2. verb. Ei Centum in f.*

DE
CONCUSSIONE.

L. 47. ff. t. 13.

III. Extraordinariis Criminibus annumeratur *Concussio*, quæ nihil est aliud, quam terroris injectio ad faciendum vel non faciendum aliquid. Fieri potest a Persona tam publica quam privata, v. c. 5. XXIII. q. I. *Exempl. v. l. 1. l. 2. ff. b. j. ANTON. MATTH. de Crim. l. 47. t. 7. num. 3. & WESENB. t. 1. 2. Pœna hujus criminis est arbitraria. l. 2. ff. b. WISS. ad π. b.*

DE
FURIBUS BALNEARIIS.

L. 47. ff. t. 17.

IV. Ad Extraordinarii criminis reos referuntur etiam *fures balnearii*, qui in balneis vestimenta lavantium surripiunt; quorum pœna pro circumstantiis varia fuit, l. 1. l. 2. l. 3.

l. 3. ff. b. ANT. MATTH. de Crim. l. 47. t. 11. c. 1. n. Hodie pari cum aliis furibus afficiuntur pœna secundum P. H. D. a. 159. 160. docente HAHN. ad WES. b. t.

DE

EFFRACTORIBUS ET EXPILATORIBUS.

L. 47. ff. t. 18.

V. Effractores etiam, qui carceres, ædes &c. effringunt, *l. 1. pr. §. 2. ff. b. criminis extraordinarii fiunt rei, iidemque vel sunt diurni vel nocturni. l. 2. ff. b. Carceris effratio vel fit ab incarcerato vel ab extraneo. Si fit ab extraneo per violentiam, is tanquam violator pacis publicæ vel gladio puniri, vel eadem, qua afficiendus fuisset carcere per effractionem liberatus, pœna plecti potest. v. §. N. l. 3. a. 9. CARPZ. P. Crim. P. 1. q. 35. num. 25. id. P. 4. C. El. 13. d. 8. Si fit ab incarcerato & is ob crimen capitale incarceratus est, capitalis pœna in effractorem statui potest, alias vero arbitraria v. l. 1. ff. b. l. 4. C. de Custod. reor. Ord. Crim. art. 180. CARPZ. Pr. Crim. P. 3. q. 111. n. 49. 95. ANT. MATTH. de Cr. l. 47. t. fin. c. 4. num. 3. Quod si autem criminis capitalis reus evasit custodum dolo, in custodes pœnæ similitudo statuitur, secundum d. a. 180. d. l. 4. si custodum culpa, pœnæ arbitrariæ locus est. d. art. d. l. 4. Conf. HAHN. ad WES. b. t. num. 1. LAUTERB. Comp. Jur. b. l. b.*

K 4

VI.

VI. *Expilatores sunt fures atrociores, qui adeo furantur, ut ne quidem pilum relinquunt v. l. 1. §. 1. ff. b. Conf. HILL. ad DON. en. l. 15. §. 19. l. 6.*

EXPILATÆ HEREDITATIS.

L. 47. ff. t. 19.

VII. *Pariter Expilatio hereditatis est crimen extraordinarium, quo res hereditariæ nondum ab herede possessæ fraudulose contretantur lucri gratia. Ex hoc crimine nascitur accusatio famosa, l. 12. C. Ex. quib. caus. infam. quæ datur heredibus, l. 3. C. b. adversus eos, qui hereditatem expilarunt, ad pœnam extraordinariam. l. 1. ff. b. Quæ monente CARPZOV. P. 2. q. 83. n. 82. inter consanguineos &c. relegationem excedere non solet, inter extraneos ad fustigationem extendi potest. v. l. 1. §. 1. ff. de Effract. l. 3. C. b. Regulariter hæc accusatio nec adversus uxorem, l. 5. ff. b. l. 4. C. b. nec coheredes locum habet v. l. 51. ff. pro socio conf. ANT, MATTH. d. Crim. l. 47. t. 12. n. 3.*

DE

FUGITIVIS.

L. 11. ff. t. 4.

III. *Ceterum non aberrabimus a scopo, si hoc loco non nihil de Fugitivis, Aleatoribus, & Mensoribus falsum modum renunciantibus adjiciamus. Fugitivus est, qui eo animo*

mo discedit, ne ad dominum redeat. l. 225. ff. de V. S. quæ non redeundi intentio in errone deficit l. 17. §. 1. 14. ff. de Ædil. Ed. sed in titulo de fugitivis fugitivi vocabulum etiam errone complectitur. l. 1. §. 15. ff. b. Fugitivum celantes crimine furti se obstringunt, l. 1. ff. b. v. l. 3. C. b. Sicuti autem in alienis prædiis requirere fugitivos scrutando cubilia &c. licuit olim auctoritate Magistratus v. l. 1. §. 2. l. 3. ff. b. ita hodie fieri potest reorum rerumque furtivarum prævia causæ cognitione indiciisque sufficientibus allegatis per alienas domos aut possessiones inquisitio, vulgo die Hausſuchung, v. BOCER. Dec. 114.

DE
ALEATORIBUS.

L. 11. ff. t. 5.

IX. *Aleatores dicuntur*, qui ludis fortunæ aut mixtis lucri intentione dediti sunt. v. l. 2. §. 1. l. 3. l. 4. ff. b. Ludus describitur ab HAHN. ad WES. b. t. quod sit actus ad animi oblectationem pertinens, quo luditur in victoriam, ut vincenti cedat quod ejus causa depositum fuerit. Ludus est vel artis, in quo arte, vel fortunæ, in quo fortuna, vel mixtus, in quo & arte & fortuna victoria paratur. Ludi artis permitti sunt, dummodo dolus absit, & lucri causa non instituantur. d. l. 2. l. 1. C. j. l. 206.

K 5

ff. de

ff. de reg. jur. Ludi mixti & fortunæ sunt prohibiti, nisi recreationis gratia moderate citra rei familiaris jacturam suscipiantur & omnis prohibitionis ratio cesset. Pœna lusorum est arbitraria de Jure Saxon. Elect. v. Pollicey Ordii. IOH. GEORG. II. t. 8. §. seqq. CARPZOV. Pr. Crim. P. 3. q. 134. n. 29. seqq.

X. Ut ad Aleatores revertamur, eorum susceptores verberati, defraudati, furto damnove affecti tempore lusum, nullam habent actionem *l. 1. pr. & §. 3. ff. b. FRANZ. C. ff. b. t. num. 11. vid. præjud. apud HAHN. n. 3. Lusores vero ad ludendum vel ab initio cogentes, vel in lusu invitos retinentes aut multa mulcantur, aut in latumias vel vincula publica ducuntur, MAGNIF. AUCT. S. J. C. Ex. 15. tb. 57. Ludo autem illicito perditio repetitio est, cui per quinquaginta annorum spatia demum præscribitur. *l. f. C. b. Quam repetitionem generali consuetudine denegari putat GROENEW. de LL. abrog. ad b. t. ff. n. 2. Conf. RAUCHB. P. 2. q. 25. num. 49. j. CARPZOV. l. 6. Resp. 69. n. 16. item collusori intuitu debiti per lusum talem contracti denegatur actio *l. i. C. b. §. R. l. i. a. 6. CARPZOV. P. 2. Crim. d. q. num. 23. HAHN. ad WES. b. t. num. 2. Add. Jurispr. l. 3. tb. 26. a. 6. De sponsionibus. l. 3. t. 26. a. 3. Olla fortunæ (der Glücks-Topf) fraude omni remota licita est. *d. l. 8. ff. de Contrah. emt. Jure Saxonico autem prohibita. d. t.****

d. t. 8. der Policey-Ordnung. §. dieweil auch,
j. PUF. ad. J. N. & G. l. 5. c. 6. §. 7.

SI MENSOR FALSUM MODVM
DIXERIT.

I. 11. ff. t. 6.

XI. *Adversus mensores falsum modum dicentes Prætor actionem in factum proposuit.* l. 1. ff. b. t. quæ est personalis, subsidiaria, l. 4 §. 2. 3. ff. b. rei persecutoria, perpetua, l. 3 ff. b. competens illis, quorum interest, falsum modum dolo aut lata culpa non esse renunciatum, l. 1 §. 1 ff. b. eorumque heredibus, l. 3 §. 1. 5 ff. b. adversus mensores agri, l. 1 §. f. ff. b. frumenti, vini, l. 1. §. f. & c. qui per se aut per alios falsum modum renunciarunt, l. 1 §. f. l. 2. ff. b. ad id, quod interest. l. 5. §. 1. ff. b. l. 3. §. 1. ff. eod. Hæc actio utiliter etiam adversus eos, qui cum non sint mensores, in modo tamen, æstimatione aut computatione fefellerunt, obtinet l. 7. §. 2. seqq. ff. b. t. HAHN. ad WES. b. t. n. 4. FRANZ. C. ff. b. t. n. 10.

TIT. VIII.

AD SCTVM TURPILLIANVM
ET DE ABOLITIONIBUS
CRIMINVM.

De criminibus singulis specialiter tractatum est hætenus, unde progrediendum est ad ea, quæ multis criminibus sunt Communia.

I, Ubi

I. Ubi circa Accusatores non omnimittendum, quod temerariis Accusatoribus infrequens non sit *calumniari* i. e. falsa crimina dolo intendere. *Prævaricari* h. e. vera crimina per collusionem cum reo abscondere. *Tergiversari* h. e. in universum ab accusatione non impetrata abolitione desistere *l. 1. pr. & §. seq. ff. b. t. l. 1. C. b. t. Calumniatorum pœna* *J. Civili est talio l. 10. C. de Calum. hodie vero arbitraria* MAGNIF. AUCT. S. I. C. Ex. 49. *tb. 85. De Prævaricatoribus in Jurisprud. l. 3. T. 24. a. 4. n. 7. actum est. Tergiversatores pœna quinque librarum auri manet. l. 3. §. f. ff. de Prævaricat. una cum remotione ab accusandi potestate l. 2. ff. b. Jur. Sax. conf. §. 1. l. 1. art. 69.*

II. *Abolitio est necessitatis accusationem peragendi remissio. v. l. 12. ff. b. Hæc vel privata vel publica vel legalis est. Privata* accusatori postulanti a Judice ex justa causa conceditur *l. 10. ff. l. 2. C. d. Abol. Publica* ob causam publicam tribuitur: veluti re prospere gesta. *l. 8 l. 9. ff. b. Legalis* a lege dependet. *l. 10 ff. b. Regulariter* conceditur abolitio. *Exceptiones v. l. f. C. de Abolit. in crimine læsæ Majestatis, peculatus &c.*

De requi-
rendis vel
absentibus
damnandis.
l. 48. t. 17.

III. *Accusatio ad præsentès criminum reos præcipue pertinet: absentes enim* requirendi sunt, *l. 6. C. de Accusat. l. 5. ff. de Pœn. ne quis inaudita causa* condemnetur. *l. 1. ff. b. Publicis* igitur edictis reus citatur, ut copiam sui præstet & a crimine se purget. *l. 1. §. 1. ff. b. l.*

b. l. i. C. b. t. bona etiam reorum obfignantur & si intra annum non redierint seque purgaverint, post annum in fiscum coguntur, *l. f. ff. b. t. Hodie bonorum annotatio* insolens non est, ut vivendi mediis destitutus eo citius se sistat, at publicatio bonorum & per Imperatorem *in Nov. 134. c. f. & Ord. Crim. a 106.* fere sublata est. HAHN. ad WES. *b. t. n. 5* CARPZ. *P. 4. C. 48. d. 11. v. Jurispr. l. 4. T. 21. n. 19. seqq.* MULL. *de fuga tb. 33.*

IV. *Quæstio*, Germ. die peinliche oder scharffe De Quæsti-
Frage, est interrogatio legitima de Crimine onibus. L.
per corporis tormenta ad eruendam verita- 28. t. 18v
tem a Iudice instituta. *l. 15. §. 41. ff. de injur.*
l. 12. C. b. t. A Quæstione diversa est Territio,
quæ describi potest, quod sit carnificis de tor-
quendo comminatio, eaque in verbalem &
realem dispescitur. *Verbalis* sine apprehen-
sione, verbis gestibusque carnificis ad tortu-
ram preparatoris perficitur & proprie talis
est. *Realis* vero præter minas carnificis appre-
hensionem, & quale quale torturæ initium
complectitur, diciturque vulgo das Vorstel-
len mit den Daumstöcken. CARPZ. *Pr. Crim. P.*
3. q. 117. n. 52. Hæc, quatenus realem corpo-
ris afflictionem continet, proxime ad torturam
accedit; verbalis autem non tam torturæ,
quam ad Torturam gradus est, uti loquitur
ANT. MATTH *de Crim. l. 48. t. 16. c. 2. n. 2.*
CARPZ. *Pr. Crim. P. 3. q. 117. n. 52. & q.*
119. n. 52. Territio adhibetur ob indiciorum
aut

aut delicti levitatem, vel Personæ qualita-
tem, quæ torturam non admittit. Exemplum
de impubere. v. l. 1. §. 33. ff. ad SCT. Silan. j.
l. 15. §. 41. ff. de iniur. v. CARPZOV. q. 117. n.
51. 53.

V. Tortura tribus discernitur gradibus, pri-
mus est, quando adhibitis funiculis crucian-
tur rei: secundus, quando scalæ subjiciuntur
membraque expanduntur: tertius, cum præ-
ter expansionem severioribus tormentis rei
affliguntur e. g. sulphure aut igne corpori in-
jecto. CARPZ. c. l. n. 60. seqq. ANT. MATTH. c. l.
n. 2. HAHN. ad WES. b. t. verb. varii. cum autem
de confessione, quæ per torturam extorqueri
solet, actum sit Jurispr. l. 4. th. 21. art. 14.
seqq. reliquum est, ut *torturæ requisita, for-
mam & reiterationem* paucis expendamus.

VI. Requiritur vero (1.) ut iudex torturam
decernens jure Civ. merum Imperium, jure
Sax. Jurisdictionem superiorem habeat.
CARPZ. c. l. n. 19. (2.) ut delictum sit capitale &
atrox l. 8. ff. b. Ord. Crim. art. 8. ECK. C. ff. b.
z. §. 5. (3.) ut veritas aliter haberi nequeat.
v. l. 9. ff. b. l. 1. pr. ff. eod. CARPZ. Pr. Crim.
P. 3. q. 119. n. 64. ANT. MATTH. d. t. 16. c.
3. num. 21. WIS. ad. π. b. t. th. 15. & de cor-
pore delicti certo constet. l. 1. §. 24. ff. ad
SCT. Silan. Ord. Crim. art. 20 CARPZ. d. q.
num. 59. seqq. it. p. 4. Const. El. 3. d. 16. 17.
(5.) ut reus tantis sit oneratus indiciis, ut so-
la confessio deesse videatur, l. 8. §. 1. C. b. l.
1. §.

I. §. I. ff. b. Est autem *indiciu* argumentum delicti perpetrati demonstrativum sive indicativum, idque in *commune* & *propriu* distinguitur, hoc ad certum crimen restringitur, illud ad quælibet delicta pertinet. Ita propriu homicidii indicium est, quando reus cum vestimentis armisque sanguineis in loco homicidii deprehenditur v. *Ord. Crim. a. 33.* de veneficii indicio v. *Ord. Crim. a. 37.* &c. HAHN. ad WES. b. t. num 7. *Commune* indicium vel est *verisimile* seu probabile remotum, vel *certum* seu indubitatum propinquum, hoc, non illud, per se ad torturam est sufficiens *Ord. Crim. a. 27.* HAHN. c. l. v. plenius CARPZOV. *Pr. crim. P. 3. q. 120. 121.* & LAUTERB. *Comp. Jur. b. t. (6.)* ut persona sit torqueri non prohibita l. 8. pr. & l. C. b. t.

VII. Torturæ vero non subjiciuntur alii ob dignitatem, alii ob ætatem, alii ob invaletudinem. *Ob dignitatem* Principes, Duces, Comites, Barones, &c. l. 11. C. b. t. l. 10. C. de dignit. Milites & nobiles v. l. 8. C. b. l. 4. C. de Leg. Jul. Maj. Doctores & Professores v. d. l. 10. l. 14. C. d. Advoc. div. jud. l. 6. C. de Prof. & Med. v. alleg. ap. LAUTERB. *Comp. Jur. b. t.* & CARPZ. P. 3. q. 118. n. 2. seqq. *ob ætatem* impuberes, licet pubertati sint proximi. l. 1. §. 33. ff. ad SCT. Silan. ANT. MATTH. de *Crim. l. 48. tb. 16. c. 2. num. 9.* CARPZ. c. l. n. 11. Senes ætate defecti. l. 3. §. 7. ff. eod. CARPZ. c. l. num. 38. *Ob invaletudinem mentis,*
furiosi

furioli & melancholici manifesti v. l. 3. §. 11. eod. j. HAHN. ad WES. de Pœn. num. 20. Corporis, muti & surdi natura tales. v. l. 3. §. 8. 10. ff. eod. lethali morbo laborantes. v. l. 7. ff. b. t. j. l. 3. ff. ad SCT. Sil. j. art. 59. Ord. Crim. id num. 47. seqq. Mulieres prægnantes & puerperæ intra 40. dies, postquam editus est partus. l. 3. ff. de Pœn. l. 18. ff. de stat. bom. j. l. 7. ff. b. PHIL. us. Pract. Inst. l. 1. Ecl. 36. CARPZOV, c. l. n. 51. seqq. An autem & quatenus terri possint torqueri prohibiti, v. ap. ANT. MATTH. c. l. n. 13.

VIII. Forma torturæ hæc est, quod (1.) dies certus, regulariter non feriatas, v. l. 10. C. de fer. ad quæstionem habendam præfigatur v. Ord. Crim. art. 45. eodemque (2.) tempore opportuno, alicubi nocturno, alicubi matutino, non statim post prandium aut cœnam. Matth. d. t. 16. cap. 4. n. 9. (3.) torquendus ad spontaneam confessionem in præsentia Judicis cum Assessoribus duobus & Actuario, adhibitis etiam minis, commoneatur Ord. Crim. a. 46. (4.) inter plures delicti complices is, a quo facillime veritas cognosci posse creditur, ordine torturæ præferatur, l. 1. §. 2. ff. b. ut timidior, vel qui teneræ ætatis est. l. 18. ff. b. & (5.) tormenta usitata cum moderatæ rationis temperamento. l. 10. §. 3. ff. b. (Jur. Sax. ad præscriptam a Jctis sententiam,) ita applicantur, ut reus salvus sit vel innocentie vel supplicio l. 7. ff. b. j. Ord. C. a. 58. deinde remisso

missio torturæ actu. *Ord. C. a. 58.* reus articulate & breviter annexa circumstantiarum inquisitione. *v. O. C. a. 48.* examinatur, & tandem tota torturæ executio una cum rei confessione omnibusque circumstantiis ab Actuario diligenter consignatur. *Ord. Cr. a. 47.* CARPZOV. P. 3. q. 124. *per tot.*

IX. Denique ad *torturæ reiterationem* pergendum, quæ locum habet, quando nova emergunt indicia. *l. 18. §. 1. ff. b. t. ANTON. MATTH. d. t. c. 4. §. 14.* & pro Judicis arbitrio fieri potest Jure Civ. *v. l. 1. §. 2. ff. de Iur. delib. Iur. Saxon. Elect.* in criminibus atrocissimis ultra tertiam, in reliquis delictis ultra secundam vicem tortura repeti non debet *per Const. El. Nov. 9. CARPZ. P. 3. 125. n. 34. seqq. n. 50. seqq.*

TIT. IX.

DE

P O E N I S.

L. 48. ff. t. 19.

I. Variis criminibus etiam communes sunt pœnæ. *Pœna* est delicti sive criminis debita coërcitio: dividitur in civilem & criminalem. *Civilis* interesse privatum spectat & actori applicatur. *Criminalis* interesse publicum respicit & fisco cedit. *v. l. 12. ff. de V. S. l. 9. §. 5. ff. de Publ. & vect. l. 4. ff. de publ. jud. §. 10. l.*
L de

de Iniur. v. BARTHOL. in l. 2. ff. de Iud. CARPZ. P. 3. q. 102. n. 27. 28. Criminalis pœna vel capitalis est vel non capitalis. Capitalis caput rei adimit vel naturaliter, adimendo vitam, ut per capitis amputationem, l. 28. ff. eod. submersionem in aquis. l. 9. ff. ad L. Pomp. de parr. vel civiliter libertatem aut civitatem: ut per deportationem in insulam, damnationem in metallum *ad ll.* in cuius locum damnationem ad triremes successisse putat CARPZ. Pr. Cr. P. 3. q. 129. num. 8. & objectionem bestiis factam. l. 11. §. f. ff. b. Non capitalis pœna est, quæ caput rei non adimit, sive qua quis, salva vita, libertate & civitate coercetur, ut Relegatio, l. 14. §. 1. ff. de interd. & releg. damnus pecuniarius cum infamia. l. 8. ff. b. v. plur. ANT. MATTH. de Cr. l. 48. t. 18. c. 1. n. 9. & præc.

II. Præterea pœna est Ordinaria vel Extraordinaria. Ordinaria dicitur, quæ lege publica specialiter definita est. l. 1. §. 1. ff. de Esfract. j. l. 15 ff. ad Munic. Extraordinaria, quæ lege determinata non est, sed iudicis arbitrio relicta d. l. 11. ff. b. l. 4. §. 1. ff. incend. ruin. naufrag. Infigenda vero est pœna delicto proportionata, delictumque ipsum, sive factum, sive dictum, sive scriptum, sive consilio sit peccatum, consideratis circumstantiis causæ, personæ, loci, temporis, qualitatis, quantitatis & eventus, æstimandum est l. 16. pr. & §. 1. ff. b. t. conf. ANT. MATTH. c. l. c. 4. MAGN. AVT. S. J. C.

C. Ex. 1. Tb. 31. CARPZ. Pr. Cr. P. 3. q. 142. seqq. Non etiam prohibita pœna in delinquentes statuenda est, quo refertur præcipitatio de saxo. l. 25. §. 1. ff. b. Sc. Sc. carcer perpetuus, l. 6. C. b. j. MATTH. c. l. c. i. n. 3. 13. BACH. v. 2. D. 31. tb. 4. l. d. Jure Canon. permissus. c. 3. d. pœn. 6. Hic moribus regulariter locum non habet, nisi lege vel statuto talis pœna statuta sit. v. Const. Nov. Elect. 8. teste CARPZ. P. 3. q. 111. n. 57. seqq. Cæterum carceris temporalis pœna nec Ord. Crim. a. 157. nec Iur. Canonico d. c. 3. nec usu, præcipue in arbitrariis, improbatur. CARPZOV. c. l. num. 64. Conf. HAHN. ad WES. b. t. num. 4. In Electoratu Sax. autem Judex inferior nec carceris pœnam ultra octiduum, nec multam pecuniariam tribus vel quatuor Sexagenis novis majorem dictare potest. CARPZ. P. 3. q. 109. n. 63. Sc. P. 2. q. 70. n. 49.

III. Moribus præcipue Saxonis pœna aliæ sunt criminales, aliæ civiles; illæ Peinliche, hæ Bürgerliche Straffen appellantur. Criminales sunt, quæ corpus affligunt, & cum vitam hominis adimunt, capitales, cum non adimunt vitam, sed corpus directo affligunt, non Capitales nominantur. Civiles pœna sunt, quibus directo corpus non affligitur. Ad pœnas criminales capitales refertur capitis amputatio, Suspendium, Rota, Suffocatio in aquis, Combustio & dissectio in quatuor partes. Ad pœnas criminales non capitales Fustigatio, Abcissio

duorum digitorum, Manus amputatio, Membrorum extensio seu Tratto di Corda, Damnatio ad triremes, metallum vel opus publicum. *Ad pœnas civiles* multa pecuniaria, Geld-Busse, Carcer & Relegatio. De quibus omnibus accurate tractavit CARPZ. *Pr. C.P.* 3. q. 128. 129. 130. *brev. HAHN.* ad *WES. h.t.* n. 2.

IV. *Irroganda est pœna ipsis delinquentibus* *l. 22. C. d. Pœn.* non liberis *l. 26. ff. b. nec heredibus l. 20. ff. eod.* nisi vel lis sit contestata & condemnatio secuta, qua bonorum ademptio dictata sit, *l. 20. ff. de Accusat.* vel criminis ea sit atrocitas, ut pœna ad liberos extendatur. *l. 5. §. 1. C. ad L. lul. Maj. d. l. 20.* Nec brutis, licet ea, ne indignam refricent facti. memoriam, nonnunquam tolli soleant. *c. 4. XV. q. 1. PETR. THEOD. Coll. Crim. Disp. 10. th. 3. l. b. I. CARPZ. Pr. Cr. q. 131. n. 2. seqq.*

V. *Finis pœnarum est,* ut sollicita Justitiæ administratione Numinis divini indignatio evitetur, *v. c. 32. XXIII. q. 5.* delinquentes libidine peccandi extincta emendentur, *l. 20. ff. b.* alii exemplo deterreantur, *l. 6. §. 1. ff. b.* & boni sua securitate fruantur. *c. 18. XXIII. q. 5.* quod optime apud *Senecam de Clem. l. 1. c. 22.* his verbis traditum legimus: *In vindicandis injuriis hæc tria lex secuta est, quæ Princeps quoque sequi debet, aut ut eum, quem punit, emendet, aut ut pœna ejus ceteros meliores reddat, aut ut sublati malis securiores ceteri vivant.*

VI. *Extinguatur pena* defuncto eo, qui criminis reus fuit, l. 6. ff. de Publ. jud. nec in cadaver, nisi in quibusdam atrocissimis criminibus, animadvertitur. v. l. 28. §. 15. ff. de Pen. CARPZ. d. l. n. 44. seqq. De præscriptione v. Jurispr. l. 3. t. 28. n. 4.

VII. *Damnatorum bona olim confiscabantur* De bonis lata sententia condemnatoria in crimine capitali, l. 1. ff. b. quæ confiscatio tamen ad bona propria pertinebat, quæ ad heredem extraneum transire poterant, non ad feudalia, nec fideicommissio subjecta secundum HAHN. ad WES. b. t. verb. item. Conf. tamen MATIH. d. Crim l. 48. t. 18. c. 2.

IX. *Jure Novellarum* ascendentes & descendentes usque ad tertium gradum excludabant fiscum. N. 134. c. f. Excepto Majestatis crimine, quod in Authentica *Bona damnatorum* Irnerius non jure ad collaterales extendit. d. Auth. de Bon. Damn. C. de Bon. proscr. per Ord. Crim. a. 218. vero, si crimen læsæ Majestatis excipias hæc confiscatio abrogata esse videtur. CARPZ. P. 3. q. 135. n. 9. seqq. HAHN. ad WES. b. t. Verb. Exceptio. Diss. LAUTERB. Comp. Jur. b. t. f.

IX. *Eorum quoque bona fisco cedebant*, qui conscientia delati admissique criminis metuque futuræ sententiæ, non tædio vitæ aut furore &c. mortem sibi consciverant. l. 1. C. b. l. 2. C. eod. ubi in dubio heredibus relinquebatur potestas defunctorum innocentiam ostent-

De bonis damnatorum. L. 48. ff. 1. 20.

De bonis eor. qui ante sent. vel mortem sibi consciv. vel accus. corruerunt. L. 48. t. 21.

stendendi l. f. §. f. ff. b. Quæ confiscatio hodie non nisi in reo Criminis læsæ Majestatis obtinet. v. Ord. Crim. a. 135. §. 218. quod testatur præjudicium MAGN. STRUV. ad ANT. MATTH. de success. c. 19. a. 71. HAHN. ad WES. t. Ad. L. Corn. num. 7. verb. An vero. De eo, qui accusatorem in crimine non capitali corripit, v. l. 1. ff. b.

De interd.
dict. & re-
legat. & de-
portatis L.
48. ff. t. 22.

X. Hactenus de pœnis in genere dictum, jam ad certas pœnarum species, utpote Interdictionem, relegationem & deportationem perveniendum est. *Interdicti sunt*, quibus certo loco, advocazione, ordine aut simili quodam jure interdictum est. l. 7. §. 10. 19. 20. l. 9 ff b l. 9 ff. de Pœn. Relegatus est, qui certo loco inclusus vel exclusus est salvo civitatis jure. l. 4. l. 5. l. 7 ff. b. Relegatio fit vel ad tempus, vel in perpetuum, huic, non illi, quandoque partis bonorum publicatio adhæret d. l. 4. ANT. MATTH. de Crim. l. 48. t. 18 n. 1 n. 10. Hodie relegatio vel in perpetuum fit, die ewige Verweisung, vel ad certum tempus, die zeitliche Verweisung, vel, memorante HAHNIO, revocabiliter, auf künftige Erlassung, quæ postrema relegatio arbitrio Magistratus revocari potest. Indefinite concepta relegatio, daß N. des Landes zu verweisen sey perpetuam relegationem denotat. v. l. 10. de Pœn. HAHN. ad WESENB. t. de Pœn. num. 7. CARPZ. Pr. Cr. P. 3. q. 130. num. 170. seqq. I. Civ. e certo Provincia loco relegatus non censetur a tota provin-

vincia exclusus l. 7. §. 15. ff. b. t. Iure Sax. creditur e tota provincia relegatus per P. 4. C. El. 47. ubi CARPZOV. d. 1. & si relegatio a superiore facta est, etiam ad subfeuda extenditur. CARPZOV. Decis. Elect. 98. Cæterum relegatio nec matrimonii vinculum solvit, v. l. 22. §. 7. ff. solut. matr. CARPZ. ad. d. C. d. 7. nec bona, civitatem, famamve (nisi ob delictum famosum facta est v. l. 22. ff. de his, qui not. inf.) tollit, id. d. 9. 12. HAHN. ad WES. b. t. num. 4. adeo, ut relegatus alibi ad honores admitti possit d. 11. Affinis relegationi est *impositio venditionis ac migrationis ex certo aliquo pago*, cujus mentionem facit Elector Sax. P. 2. C. 8. CARPZOV. Pr. Cr. P. 3. q. 130. n. 55. *Deportatus est*, qui in certum locum delatus est, ut in eo amissa civitate perpetuo commoretur. l. 6. l. 15. ff. b. l. 17. §. 1. ff. de Pæn. v. VINN. ad §. 2. I. de Capit. dem. Deportatio ab usu recessit. CARPZOV. d. q. num. 14. v. Jurispr. l. 1. t. 14. a. 4.

DE

SENTENTIAM PASSIS ET RESTITUTIS.

L. 48. ff. t. 24.

XI. Qui sententiam condemnatoriam passi sunt, *restitui queunt via vel Justitia*, probata scilicet innocentia l. 1. §. f. ff. d. quest. vel *Gratia*, Principis clementia. *Restitutio, que fit per gratiam,*

L 4

tiam,

tiam, olim a Principe summo fiebat *l. 10. C. b. l. 1. §. 27. ff. de quest. hodie* fit etiam a Statu Imperii vi Superioritatis Territorialis *ecc. C. ff. b. t. n. 3. j. Jurispr. l. 3. t. 29. n. 1. seqq.* & dividitur in *Generalem & Specialem. Generalis est*, quæ reditum impunitatemque tribuit. *l. 2. l. 7. C. b. Specialis*, quæ statum pristinum plenarie reddit. *l. 4. C. b.* non tamen ea fructus aliis quæfiti videntur comprehendí *ANT. MATTH. d. l. th. 19. c. 5. n. 8. seqq.*

De Cada-
veribus
punito-
rum *L. 48.*
ff. t. 24.

XII. Tandem corpora punitorum petentibus præcipue agnatis ad sepulturam dantur, *l. 1. l. 3. ff. b. v. a. 6. b. t. Hodie* etiam ad Anatomiam pro personæ qualitate conceduntur, *CARPZOV. P. 3. q. 137. n. 72.* præcipue, cum apud nos Anatomia humani corporis ad minimum semel annuatim suscipienda Professo-ri Anatom. fit injuncta in *Verordnung bey der Universitäten t. Von der Facultät in der Arzneyen §. Sonderlich aber.*

